

Grondwettelijk Hof

**INFORMATIEVE NOTA
BETREFFENDE HET ARREST NR. 138/2015**

De wet op het verzelfstandigd beheer van de rechterlijke organisatie is grondwettig met uitzondering van de regeling van het beroep van magistraten tegen hun overplaatsing

In zijn arrest nr. 138/2015 van 15 oktober 2015 heeft het Grondwettelijk Hof zich uitgesproken over de wet van 18 februari 2014 betreffende de invoering van een verzelfstandigd beheer voor de rechterlijke organisatie. Die wet beoogt een decentralisatie en een overdracht van verantwoordelijkheid van het beheer van het budget en het personeel naar de rechterlijke macht. De korpschefs die verantwoordelijk zijn voor de verwezenlijkingen van de doelstelling zullen zo over de inzet van middelen kunnen beslissen en geresponsabiliseerd worden.

De verzoekende partijen bekritiseerden allerlei aspecten van de wet waaronder het gebrek aan een rechterlijk beroep tegen beslissingen die een verplichte mobiliteit van magistraten inhouden. Deze verplichte mobiliteit kadert in de gerechtelijke hervorming bij de wet van 1 december 2013 tot hervorming van de gerechtelijke arrondissementen en tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek met het oog op een grotere mobiliteit van de rechterlijke orde (zie de informatieve nota bij het arrest nr. 139/2015).

Een magistraat die zijn ambt moet uitoefenen in een ander arrondissement kan hiertegen in beroep gaan bij het directiecomité (externe mobiliteit). Volgens het Hof is dit beroep evenwel ongrondwettig. Ten eerste is het niet mogelijk voor een magistraat die verplicht wordt om zijn ambt uit te oefenen in een andere afdeling binnen eenzelfde arrondissement, een beroep in te stellen (interne mobiliteit). Nochtans omvatten sommige arrondissementen meerdere provincies. Ambtenaren in vergelijkbare gevallen kunnen echter wel een beroep bij de Raad van State instellen. Ten tweede heeft het beroep geen jurisdictioneel karakter, terwijl dit bij ambtenaren wel het geval is. De korpschef die in sommige gevallen de mobiliteitsbeslissing moet nemen, maakt immers deel uit van het beroepsorgaan en heeft bovendien bij staking van stemmen de doorslaggevende stem. Daarnaast zijn er geen procedurele waarborgen opgenomen in de wet, wat de wraking van de leden van het directiecomité betreft.

Aangezien de vernietiging van de wetsbepaling die het beroep regelt, een achteruitgang zou betekenen in de rechtsbescherming van de magistraten, handhaaft het Hof de gevolgen van die bepaling tot 31 augustus 2016. Op die manier biedt het Hof de wetgever de kans om nieuwe bepalingen aan te nemen zonder de actuele maar onvoldoende rechtsbescherming van magistraten te verminderen. De vernietiging heeft ook gevolgen voor het arrest nr. 139/2015 (zie de informatieve nota bij dit arrest).

Daarnaast kaartten de verzoekende partijen de bevoegdheid aan om de kaders te herverdelen op basis van de resultaten van de werklasmeting. De bepalingen die erop betrekking hebben, zijn conform de Grondwet voor zover ze geïnterpreteerd worden zoals bepaald door het Grondwettelijk Hof.

Ten eerste kan de wet volgens het Hof niet zo worden gelezen dat de regering die bevoegdheid heeft, aangezien er geen uitdrukkelijke machtiging is toegekend aan de uitvoerende macht. De bepaling over de werklasmeting moet zo worden begrepen dat de regering hierover een wetsontwerp voorbereidt, ondanks de vermelding in bepaalde passages in de parlementaire voorbereiding dat de regering de kaders zal herverdelen in functie van de resultaten van de werklasmetingen.

Ten tweede is het Hof van oordeel dat het begrip « nationale normtijden » voldoende duidelijk is. De bestreden wet bepaalt dat de werklasmeting gebeurt op basis van nationale normtijden voor elke categorie van rechtscollege en parket. Uit de parlementaire voorbereiding blijkt dat de wetgever heeft willen voortbouwen op de reeds bestaande methodiek voor werklasmetingen. De nationale normtijden dienen rekening te houden met het volume en de complexiteit van de dossiers, het specifieke karakter van de betwistingen en de wijze waarop de kamers zijn samengesteld. Met het woord « nationale » beklemtoont de wetgever dat de normen eenvormig dienen te zijn voor het hele land en bijgevolg niet kunnen verschillen per gerechtelijk arrondissement, al kunnen ze wel verschillen per categorie van rechtscollege en parket.

Deze informatieve nota, opgesteld door de referendarissen die met de persrelaties zijn belast en door de griffie, bindt het Grondwettelijk Hof niet. Uit de aard zelf van de samenvatting, bevat zij niet de in het arrest noodzakelijk opgebouwde redeneringen noch de specifieke nuancerings van het arrest.
Het arrest nr. 138/2015 is te vinden op de webstek van het Grondwettelijk Hof, [www.grondwettelijk-hof.be](http://www.const-court.be/public/n/2015/2015-138n.pdf) (<http://www.const-court.be/public/n/2015/2015-138n.pdf>).